

Договори доручення та комісії в роздрібній торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами

До Компанії Вікторія надходять неодноразові звернення з проханням роз'яснити можливість здійснення в роздрібній торгівлі продажу алкогольних напоїв (зокрема пива) не самим суб'єктом, що отримав відповідну ліцензію, а особою, з якою суб'єкт уклав цивільно-правову угоду (до прикладу – на підставі договору доручення чи комісії).

Це питання, як правило, постає через бажання суб'єктів господарювання укласти не трудові угоди з власним персоналом, а цивільно-правові. В тому числі і з працівниками, що здійснюють у таких суб'єктів господарювання безпосередньо продаж підакцизної продукції. Однак, оптимізація має свої межі.

Власне, маємо кілька позицій.

1. Позиція Державної фіскальної служби (витяг з листа ДФС від 17.05.2016 №10689/6/99-99-12-02-02-15):

«... Звертаємо вашу увагу, що реалізація алкогольних напоїв по договору комісії комісіонером та комітентом здійснюється на підставі ліцензій на певний вид господарської діяльності.

...

Згідно статті 15 Закону України від 19 грудня 1995 року № 481 «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» суб'єкти господарювання, які отримали ліцензії на виробництво алкогольних напоїв здійснюють поставку цієї продукції суб'єктам господарювання оптової і роздрібною торгівлі за наявності ліцензії на оптову торгівлю.

Перший заступник Голови С.В. Білан»

2. Позиція Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва, викладена в листі N 4-47/1526 від 14.01.2001р.:

“Представительствам Госкомпредпринимательства

Направляем вам для учета в работе методические материалы относительно использования договора поручения в сфере лицензирования.

Определенными видами деятельности, перечень которых определяется Законом Украины “О лицензировании определенных видов хозяйственной деятельности” [1775-14], субъект хозяйственной деятельности может заниматься только на основании лицензии.

Орган лицензирования предоставляет субъекту круг специальной правоспособности относительно правомочности осуществления вида деятельности, определенного Законом Украины “О лицензировании определенных видов хозяйственной деятельности” [1775-14] в качестве требующего разрешения. Таким разрешением является согласно нормам Закона Украины “О лицензировании определенных видов хозяйственной деятельности” лицензия.

Статья 3 Закона Украины “О лицензировании определенных видов хозяйственной деятельности” [1775-14] устанавливает, что лицензия является единственным документом разрешающего характера, дающим право на занятие определенным видом хозяйственной деятельности, которая в соответствии с законодательством подлежит ограничению.

В соответствии со статьей 13 Закона Украины “О лицензировании определенных видов хозяйственной деятельности” [1775-14] в лицензии указываются, в частности, следующие сведения:

- наименование юридического лица или фамилия, имя, отчество физического лица – субъекта предпринимательской деятельности;*
- местонахождение юридического лица или местожительство физического лица – субъекта предпринимательской деятельности.*

В соответствии с частью 13 статьи 14 данного Закона

лицензиат не может передавать лицензию или ее копию другому юридическому лицу или физическому лицу – субъекту предпринимательской деятельности для осуществления хозяйственной деятельности.

Исходя из вышеуказанного и руководствуясь статьями 48, 49 Гражданского кодекса [1540-06], сделка, содержанием которой является осуществление одной стороной (поверенным) по поручению другого лица (доверителя) действий по осуществлению вида деятельности, подлежащего лицензированию, если поверенный не получил от органа лицензирования лицензии, – является недействительной.

Заместитель Председателя С.Третьяков

“Бухгалтер”, N 16, июнь, 2001 г.»

Компанія Вікторія підтримує такі правові позиції. Одночасно, направлено запит до ДФСУ з метою отримання додаткових роз'яснень щодо позиції ДФС в даному питанні. Відповідь надаємо нижче:

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДФС)

Львівська пл., 8, м. Київ-53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.sfs.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@sfs.gov.ua, gromada@sfs.gov.ua Код ЄДРПОУ 39292197

09 02. 2014 № 1910/3/99-99-12-01-01-14 На № _____ від _____

Задорожній Р.Г.

просп. Незалежності,
буд. 114/69, м. Чернівці,
58001

Про надання відповіді

Державна фіскальна служба України розглянула запит від 26.01.2017 б/н щодо надання податкової консультації стосовно ліцензування господарської діяльності (вх. ДФС № 3/345 від 30.01.2017) та повідомляє.

Статтею 1000 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами) (далі – ЦКУ) визначено, що за договором доручення одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії. Правочин, вчинений повіреним, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки довірителя.

За договором комісії одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити один або кілька правочинів від свого імені, але за рахунок комітента (ст. 1011 ЦКУ).

При передачі товару від комітента (довірителя) до комісіонера (повіреного) у межах договору комісії (доручення) не передбачено переходу права власності на такий товар, тому така операція не є продажем.

У разі якщо комісіонер (повірений) реалізує товар покупцю (тобто третій особі), відбувається перехід права власності від комітента (довірителя), який у цьому випадку є власником такого товару, до покупця. Така операція вважається продажем.

Основні засади державної політики щодо регулювання, виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібною торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем

Клікніть тут для продовження перегляду/чи щоб згорнути

виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України, встановлені Законом України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (далі – Закон № 481).

Статтею 1 Закону № 481 визначено, що оптова торгівля – діяльність з придбання і відповідного перетворення товарів для наступної їх реалізації суб'єктам господарювання роздрібною торгівлі, іншим суб'єктам господарювання; роздрібна торгівля – діяльність з продажу товарів безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших суб'єктах господарювання громадського харчування.

Відповідно до п.п. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI реалізація підакцизних товарів (продукції) – це будь-які операції на митній території України, що передбачають відвантаження підакцизних товарів (продукції) згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами з передачею прав власності або без такої, за плату (компенсацію) або без такої, незалежно від строків її надання, а також безоплатного відвантаження товарів, у тому числі з давальницької сировини, реалізація суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Згідно зі ст. 15 Закону № 481 оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами можуть здійснювати суб'єкти господарювання всіх форм власності за наявності ліцензій.

Враховуючи викладене, суб'єкти господарювання для здійснення оптової або роздрібною торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами, як за договорами купівлі-продажу, так і за договорами доручення або комісії, повинні отримати відповідні ліцензії в порядку, визначеному Законом № 481.

Перший заступник Голови

С.В. Білан

Губа 5213953